

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

ДВНЗ «УжНУ», ректор

_____ проф. Володимир СМОЛАНКА

_____ 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

для вступників на навчання для здобуття ОС магістр
за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура)
(на основі здобутого освітнього ступеня “бакалавр”, освітнього ступеня
“магістр”, освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст”)

РОЗРОБЛЕНО

Фаховою атестаційною комісією

з спеціальності: 014.11 Середня освіта

(Фізична культура)

Голова комісії канд. пед. наук,

доцент Товт В.А.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для вступників на навчання для здобуття ОС магістра
за спеціальністю 014.11 – Середня освіта (Фізична культура)
(на основі здобутого ступеня «бакалавр» (освітнього ступеня
«магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»)

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальні відомості. Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура).

Приєм абітурієнтів, які здобули ОС «бакалавр» для здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура) проводиться за результатами фахового вступного випробування, яке відбувається у формі тестування.

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань і практичних умінь та навичок, необхідних для опанування нормативних дисциплін та дисциплін професійної підготовки за програмою підготовки фахівця за освітнім ступенем «магістр» за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура).

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін передбачених навчальним планом для підготовки за освітнім ступенем «магістр» абітурієнти повинні мати базову вищу освіту за предметною спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура) або за неспорідненим напрямом, та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура). Обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою.

2. ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ
ПРОВОДИТЬСЯ ФАХОВЕВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Основи теорії і методики фізичного виховання.
2. Методика навчання гімнастики.
3. Методика навчання футболу.
4. Методика навчання легкої атлетики.
5. Педагогіка фізичного виховання і спорту.

3. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Основи теорії і методики фізичного виховання

1. Що означає термін: фізична культура?
2. Що означає термін: фізкультурна освіта?
3. Що означає термін: фізичне виховання?
4. Що означає термін: фізична підготовка?
5. Що означає термін: фізична підготовленість?
6. Що означає термін: спорт?
7. Що означає термін: фізичний стан?
8. Що означає поняття системи фізичного виховання?
9. Що розуміють під соціальною підсистемою фізичного виховання?
10. Що розуміють під педагогічною підсистемою фізичного виховання?
11. Що вивчає теорія і методика фізичного виховання як наука та навчальна дисципліна?
12. Що є предметом вивчення ОТМФВ?
13. Що є об'єктом вивчення ОТМФВ?
14. Що є науковим підґрунтям ОТМФВ?
15. Що відбувалося на першому етапі становлення ОТМФВ?
16. На якому етапі створено «Теорію і методику фізичного виховання», як самостійну навчальну й наукову дисципліну?
17. Що відбувається на шостому етапі становлення «Теорії і методики фізичного виховання»?
18. Дайте визначення терміну: фізична рекреація.
19. Дайте визначення терміну: рухова активність.
20. Дайте визначення терміну: норма.
21. Що означає узагальнене поняття системи фізичного виховання?
22. Що розуміють під соціальною підсистемою фізичного виховання?
23. Що розуміють під поняттям педагогічної підсистеми фізичного виховання?
24. Що є ідейними засадами системи фізичного виховання?
25. Що є науковими засадами системи фізичного виховання?
26. Що є програмно-нормативними засадами системи фізичного виховання?
27. Що є організаційними засадами системи фізичного виховання?
28. Що є загальною метою національної системи фізичного виховання?
29. Якими є завдання фізичного виховання у вузькому значенні?
30. Якими є спеціальні загальноосвітні завдання фізичного виховання?
31. Що спонукає людину займатися спеціально організованою руховою активністю?
32. Назвіть перший розділ, що входить до структури дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання»?
33. Які фактори обумовлюють виникнення та розвиток фізичного виховання?
34. Якими є завдання фізичного виховання у формуванні особистості?
35. Що розуміють під поняттям «принципи фізичного виховання»?

36. Які групи принципів використовують у фізичному вихованні?
37. Якими вважаються основні принципи фізичного виховання?
38. Що таке засоби фізичного виховання?
39. Яким є правильне визначення терміну „фізичні вправи”?
40. Що вважається змістом фізичної вправи?
41. Які є групи засобів фізичного виховання?
42. Що ми розуміємо під терміном „фізичні вправи”?
43. Які з перерахованих принципів входять до групи загальних принципів фізичного виховання?
44. Які з перерахованих принципів входять до групи методичних принципів фізичного виховання?
45. Що розуміють під внутрішньою структура рухів?
46. Що розуміють під зовнішньою структура рухів?
47. Виберіть провідні види класифікацій фізичних вправ?
48. Що розуміють під терміном „техніка виконання фізичних вправ”?
49. Як перекладається корінь грецького слова „техн”?
50. Що є основним принципом побудови правильної техніки фізичної вправи?
51. Який з перерахованих принципів входять до групи принципів побудови занять у фізичному вихованні?
52. Що називають основою техніки виконання вправи?
53. Що називають основою ланкою техніки виконання вправи?
54. Що таке деталі техніки виконання вправи?
55. На які фази поділяють вправу для кращого її засвоєння?
56. Що розуміють під ритмічною характеристикою техніки виконання фізичної вправи?
57. Що належить до загально-кількісних характеристик вправи?
58. Які засоби фізичного виховання належать до оздоровчих сил природи?
59. У який спосіб можуть використовуватися оздоровчі сили природи?
60. Що є провідною метою використання оздоровчих сил природи?
61. Що таке метод фізичного виховання?
62. Що називають фізичним навантаженням?
63. Що називають об’ємом фізичного навантаження?
64. Що розуміють під інтенсивністю фізичного навантаження?
65. Які специфічні методи використовують в «Теорії і методиці фізичного виховання»?
66. Які методи належать до методів фізичної вправи?
67. Що розуміють під змагальним методом?
68. Що належить до двох сторін методики фізичного виховання?
69. Що називається методологією фізичного виховання?
70. Які завдання вирішуються процесі вивчення раціональної техніки рухових дій?
71. Що таке „рухове уміння”?
72. Що таке „руховий навичок”?
73. Назвіть вчених, які обґрунтували фізіологічну основу рухових умінь і навичок?

74. Що таке „функціональна система”?
75. Що таке „динамічний стереотип”?
76. Що означає поняття „перенесення навичка”?
77. З яких етапів складається структура процесу вивчення рухів?
78. Що є метою етапу ознайомлення з руховою вправою, що вивчається?
79. Що є метою етапу розучування рухової вправи?
80. Що є метою етапу вдосконалення рухової вправи?
81. Для чого потрібен педагогічний контроль у процесі вивчення рухових вправ?
82. Якими є способи контролю за процесом ознайомлення з фізичною вправою?
83. Чим визначається величина фізичного навантаження?
84. Що розуміють під поняттям „сила людини”?
85. Від чого залежить максимальна сила м'язу?
86. Яка мета силової підготовки у процесі учбово-тренувальних занять?
87. Якими є основні групи засобів розвитку силових здібностей?
88. Якими є загальні методи виховання силових здібностей?
89. Що розуміють в ТМФВ під поняттям „швидкість” („бистрота”)?
90. Які фактори обумовлюють прояв швидкості як фізичної якості людини?
91. Яким є найбільш сприятливий період для розвитку швидкості рухових реакцій і частоти рухів?
92. Які основні фази розрізняють у рухових діях, що виконуються з максимальною швидкістю?
93. Якими є види швидкісних здібностей?
94. Що таке „латентний час моторної реакції”?
95. Що розуміють під поняттям простої моторної реакції?
96. Якими є методи розвитку простої моторної реакції?
97. Що розуміють під поняттям складної моторної реакції?
98. Якими є основні методи виховання швидкості та частоти рухів?
99. Яким чином можна подолати «швидкісний бар'єр» у виконанні вправ на швидкість?
100. Що розуміють під поняттям «спритність людини»?
101. Що є мірилом спритності?
102. Яким є віковий період найкращого розвитку спритності?
103. На які типи поділяються рухові дії у вправах на спритність?
104. Якими є методичні прийоми виховання спритності?
105. Який підхід в методиці виховання спритності є найважливішим?
106. Які супутні здібності людини впливають на її спритність?
107. Що розуміють під поняттям фізичної витривалості?
108. Що лежить в основі методики розвитку витривалості?
109. Що означає поняття „загальна витривалість людини”?
110. Що означає поняття „спеціальна витривалість людини”?
111. Якими є зони потужності виконання фізичної роботи?
112. Якими є головні завдання у розвитку фізичної витривалості людини?
113. Що розуміють під поняттям гнучкості як фізичної якості людини?
114. Що є показником оцінювання гнучкості, як фізичної якості людини?

115. Якими є види гнучкості, як фізичної якості людини?
116. Від чого залежать показники розвитку фізичної якості «гнучкості»?
117. Якими є основні правила методики розвитку фізичної якості «гнучкості»?
118. Якими є засоби розвитку фізичної якості «гнучкості»?
119. За допомогою яких інструментів вимірюють ступінь розвитку гнучкості?
120. Що є причинами порушення постави?
121. Що є основою методики корекції постави?
122. Які форми ожиріння розрізняють в медицині та фізичному вихованні?
123. Які зони прийнято виділяти в динаміці працездатності у процесі заняття фізичними вправами?
124. Якими є ознаки урочних форм занять у фізичному вихованні?
125. Які способи організації учнів включає методика проведення уроку з фізичної культури?
126. Що означає показник „моторна щільність заняття”?
127. Які розділи входять до плану педагогічної оцінки уроку?
128. Що таке моральне виховання у процесі фізичного виховання?
129. Що включає в себе інтелектуальне виховання у процесі фізичного виховання?
130. На що направлене естетичне виховання у процесі фізичного виховання?
131. Що включає в себе трудове виховання учнів?
132. Якими є основні методи естетичного виховання у фізичному вихованні?
133. Якими є основні методи трудового виховання учнів?
134. Що розуміють в теорії і методиці фізичного виховання під поняттям „методологія наукових досліджень”?
135. Які загальнонаукові підходи використовуються у більшості наукових досліджень?
136. На які типи поділяються більшість наукових досліджень?
137. Які види наукових експериментів Вам відомі?
138. Що означає активний спосіб отримання наукової інформації?
139. Що називають робочою гіпотезою наукового дослідження?
140. Що розуміють під поняттям „осмислити наукову проблему”?

Методика навчання гімнастики

1. Що таке гімнастична термінологія?
2. Що таке команди управління на уроках гімнастики?
3. Які вправи загального розвитку називаються асиметричними?
4. Яким видом спорту є художня гімнастика?
5. Олімпійськими видами гімнастики є такі:
6. Які вправи складають зміст уроку з гімнастики?
7. З чого починається підготовка вчителя (тренера) до уроку з гімнастики?
8. Що означає підбір доцільних засобів гімнастики?
9. Який спосіб вивчення рухового завдання доцільно застосувати для нескладної гімнастичної вправи?

10. Які є способи управління (організації) учнів під час уроку з гімнастики?
11. Які методи виховання учнів на уроках гімнастики вважаються основними?
12. За якими показниками визначається величина фізичного навантаження під час уроку з гімнастики ?
13. Якими є способи розташування учнів під час уроку з гімнастики?
14. Які морально-вольові якості особистості виховуються у процесі змагань з гімнастики?
15. Яка наука займається дослідженням закономірностей техніки виконання фізичних вправ?

Методика навчання футболу

1. В якому році відбувся перший чемпіонат Європи з футболу?
2. У якому році зародився сучасний футбол?
3. Коли футбол увійшов до програми Олімпійських ігор?
4. Коли відбувся перший незалежний чемпіонат України з футболу?
5. Якою є довжина лінії штрафного майданчика на футбольному полі?
6. В яких випадках застосовується удар по м'ячу внутрішньою частиною ноги у футболі?
7. Якою частиною стопи можна завдати удар по м'ячу у футболі?
8. Які українські гравці були визнані кращими футболістами Європи?
9. Якою є ширина лінії розмітки футбольного поля?
10. Яка команда стала чемпіоном першого незалежного чемпіонату України з футболу?
11. Яка команда здобула титул першого чемпіона світу з футболу?
12. У якому році ФК «Динамо» Київ став переможцем Кубка володарів Кубків?
13. Який радіус має центральне коло футбольного поля?
14. Які системи розіграшів застосовуються у футболі?
15. Вкажіть який спосіб взаємодії футболістів спрямований на вибір дії, що дає можливість виправити помилку, допущену партнером?

Методика навчання легкої атлетики

1. Як називається третя частина в техніці стрибка у довжину в легкій атлетиці?
2. Якою є довжина зони передачі естафетної палички на легкоатлетичній доріжці?
3. Яку дистанцію відносять до бігу на короткі дистанції в легкій атлетиці?
4. Який вид легкої атлетики розвиває витривалість?
5. В яких видах легкої атлетики використовується положення «натягнутого лука»?
6. В якому році відбулися перші сучасні Олімпійські Ігри ?

7. Яка кількість легкоатлетичних дисциплін входить в програми Олімпійських Ігор у чоловіків?
8. Яка дистанція в легкій атлетиці відносять до бігу на середні дистанції?
9. На яких легкоатлетичних доріжках стартують двоє кращих спортсменів у фіналі з бігу на 100 м?
10. На якому етапі легкоатлети переходять на першу доріжку в естафетному бігу 4x400м?
11. Який документ регламентує всі умови проведення змагання з легкої атлетики?
12. Хто з відомих українських легкоатлетів був багаторазовим олімпійським чемпіоном з спортивної ходьби?
13. Які види легкої атлетики відносяться до циклічних вправ?
14. Які види легкої атлетики відносяться до ациклічних вправ?
15. Які види легкої атлетики відносяться до циклічних та ациклічних (змішаних) вправ?

Педагогіка фізичного виховання і спорту

1. Якими нормативно-законодавчими актами регулюються особливості організації і проведення уроків фізичної культури в закладах загальної середньої освіти?
2. Що розуміють під поняттям «освітній процес»?
3. Які категорії педагогіки виокремлюють?
4. У чому полягає відмінність понять «фізичне виховання» і «фізична культура»?
5. Як у сучасній педагогічній літературі трактують зміст дефініцій «компетентність», «компетентція», «компетентнісний підхід»?
6. Що входить до поняття «дидактика»?
7. Які принципи навчання фізичної культури виокремлюють?
8. У чому полягає реалізація принципу виховуючого характеру навчання на уроках фізичної культури?
9. Які чинники впливають на задоволеність учнів уроками фізичної культури?
10. На яких засадах базується організація освітнього процесу за Концепцією Нової української школи?
11. Які форми організації занять спортом виокремлюють у процесі позаурочної діяльності з учнями молодшого шкільного віку?
12. Що означає поняття «Інноваційні технології навчання у сучасному освітньому процесі»?
13. Які види рухливих ігор використовують на уроках фізичної культури у дітей різних вікових груп?
14. Які особливості оцінювання діяльності учнів на уроках з фізичної культури?
15. Які особливості проведення формувального оцінювання?

4. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Для перевірки теоретичної і практичної підготовки вступників екзамен проводиться у формі тестування, складеного відповідно до цієї програми. На виконання тестових завдань (фахового випробування) відводиться 90-120 хвилин (1,5-2 години). Варіант тестів включає 25 завдань, сформульованих у формі теоретичного питання з чотирма варіантами відповіді на відповідне завдання. Серед відповідей правильними можуть бути від 1 до 4. Виконуючи завдання, необхідно вказати правильні варіанти відповідей.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Фахове випробування (надалі – екзамен) проводиться за рейтинговою шкалою оцінювання з використанням 100-бальної шкали. Оцінювання підготовленості вступників здійснює фахова комісія на підставі результатів письмового тестування. Структура білету включає 25 тестових завдань, кожне з яких має чотири варіанти відповідей. Вірних відповідей може бути від однієї до чотирьох. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється чотирма балами. Загальна максимальна сума можливо набраних балів за тест дорівнює 100 балів. Стобальна шкала оцінювання переводиться у 200 бальну, за спеціальною таблицею. Таким чином, абітурієнт може набрати максимальну кількість балів 200.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основи теорії і методики фізичного виховання

1. Теорія і методика фізичного виховання/Методика фізичного виховання різних груп населення. Підручник для студентів вищих навчальних закладів фізичної культури і спорту / Під ред. Т.Ю. Круцевич. К.: НУФВСУ «Олімпійська література», 2008. –Т-1. 392 с.
2. Теорія і методика фізичного виховання в системі підготовки бакалаврів за спеціальністю Середня освіта (Фізична культура): навч. посіб./ укладач В.А. Товт, І.І. Маріонда – Ужгород: ТОВ «Бест-прінт», 2022. - 225 с.

Методика навчання гімнастики

3. Гімнастика та методика викладання: метод. розробка для самостійної роботи студентів / Укл: В.А. Товт, О.Ю. Гузак, М.Ю. Щерба та ін. – Ужгород, ДВНЗ «УжНУ», 2013. – 123 с.

Методика навчання футболу

4. Соломонко В.В. Футбол//Підручник для студентів вищих учбових закладів фізичного виховання і спорту / В.В. Соломонко, Г.А. Лісенчук, О.В. Соломонко. – К.: Олімпійська література. 1997. - 288 с.

5. Сивохоп Е.М., Маріонда І.І., Шкірта М.І. Футбол і методика викладання : навчально-методичні рекомендації. Ужгород :ДВНЗ "УжНУ", 2023. 66 с.
6. Сивохоп Е.М. Теорія і методика викладання футболу. Методична розробка / Сивохоп Е.М, Маріонда І.І., Шкірта М.І. // Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2013. – 52 с.

Методика навчання легкої атлетики

7. Криличенко О.В. Історія розвитку та методика викладання видів легкої атлетики: навч. посіб. для студ. вищих навч.закл / О.В. Криличенко. – К. : Олімп. Л-ра, 2012. – 108с.
8. Артюшенко О.Ф. Легка атлетика: Навчальний посібник для студентів факультетів фізичної культури / О.Ф. Артюшенко. – Черкаси: БРАМА-ІСУЕП. 2000. – 316 с.
9. Єднак В.Д. Легка атлетика. Навчальний посібник для студентів 1-го курсу факультету фізичного виховання / В.Д. Єднак, В.М. Кучеренко. – Тернопіль: ТДПУ, 2000. – 124 с.

Педагогіка фізичного виховання і спорту

10. Хома Т. В. Педагогіка фізичного виховання і спорту. Опорні конспекти лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальностей 017 «Фізична культура і спорт» та 014 «Середня освіта (фізична культура)», освітній ступінь «бакалавр». Навчальний посібник / Ужгород, УжНУ, 2020. 84 с.